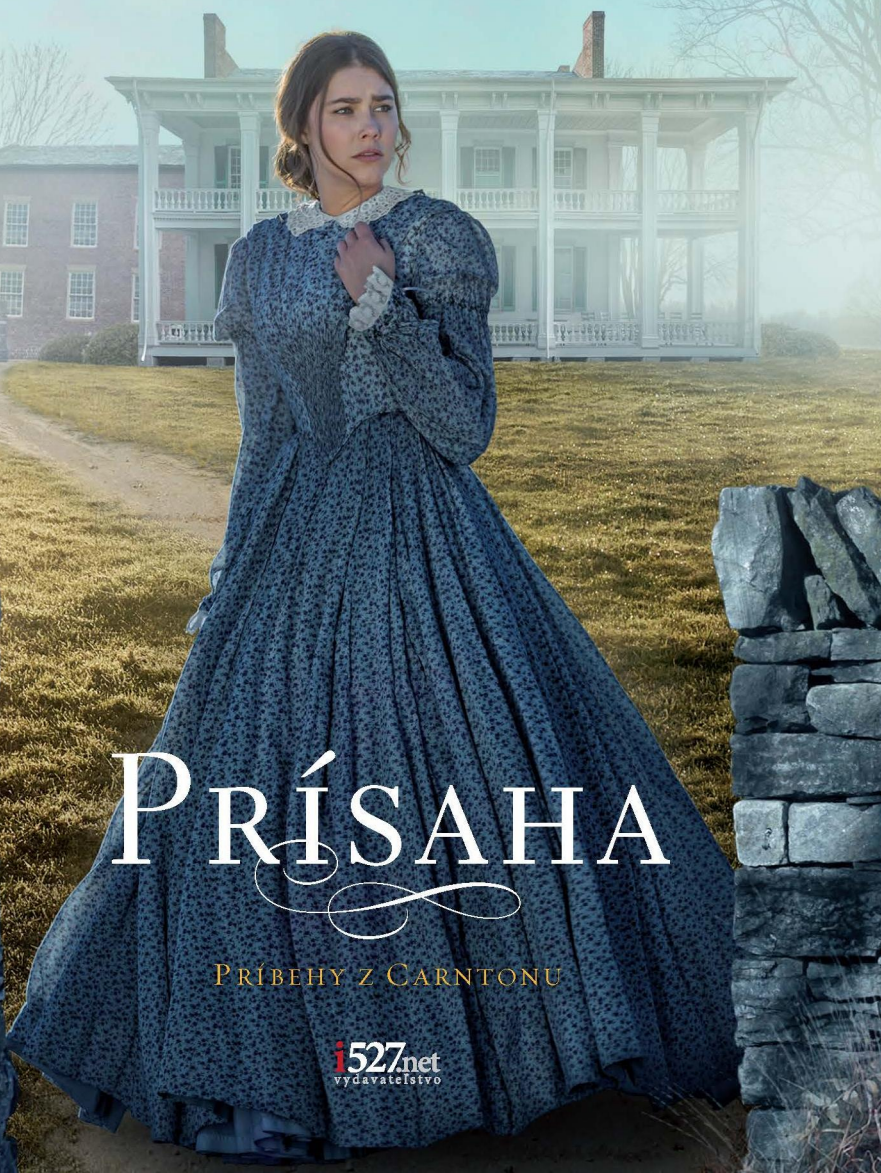

TAMERA ALEXANDEROVÁ

PRÍSAHA

PRÍBEHY Z CARNTONU

i527net
vydavateľstvo

PRÍSAHA

A decorative flourish consisting of a horizontal line with a small loop on the left and a larger, more complex loop on the right, positioned below the word PRÍSAHA.

TAMERA
ALEXANDEROVÁ

PRÍSAHA

PRÍBEHY Z CARNTONU

i527.net
vydavateľstvo

Copyright © 2019 by Tamera Alexander

Originally published in English under the title *With this Pledge*
by arrangement with Thomas Nelson,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.
All rights reserved.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom – napríklad elektronicke, kopírovaním, nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Slovenské vydanie:
Copyright © i527.net, s.r.o., 2020
www.i527.net

ISBN 978-80-89822-46-1

*Na pamiatku
všetkých padlých v bitke pri Frankline
a tých, ktorí ich ošetrovali alebo odprevadili
na cestu do večnosti.*

*Na svojom lôžku myslím na teba,
pri výmene stráží o tebe rozjímam.*

*Ved' si mi pomáhal,
v tôni tvojich krídel môžem plesať.*

*K tebe sa duša privinula,
tvoja pravica ma podopiera.*

Žalm 63, 7 – 9

*Vedz teda, že len Hospodin, tvoj Boh,
je Boh, verný Boh,
ktorý do tisíceho pokolenia zachováva zmluvu
a priazeň tým, čo ho milujú
a zachovávajú jeho prikázania.*

Deuteronómium 7, 9

MILÍ ČITATELIA,

Príbeh, do ktorého sa zakrátko začítate, čerpá predovšetkým zo stránok histórie a zo životov tých, ktorí prežili udalosti opísané v tomto románe. Je mi ctou, že som o tom mohla písať. S touto výsadou sa však spája aj zodpovedná úloha vykresliť historické udalosti čo najvernejšie. Kniha popisuje, čo sa udialo večer 30. novembra 1864 na statku Carnton vo Frankline v štáte Tennessee po tragickej päťhodinovej bitke pri Frankline, v ktorej padlo a bolo ranených alebo zajatých takmer desaťtisíc vojakov. Rozprávanie neobíde ani obyvateľov Carntonu a ich reakcie na tieto udalosti.

Mojím cieľom bolo napísať román, v ktorom sa budú historické udalosti – vrátane drastických opisov boja – snúbiť s podmanivým príbehom o nádeji. A to z toho dôvodu, že pri starostlivom skúmaní týchto udalostí som znovu a znovu narážala na tému nádeje. Prečítala som doslova tisícky strán historických záznamov aj osobných svedectiev, z ktorých na mňa vyžarovala odvaha a sila týchto mužov a žien.

Úprimne sa chcem poďakovať zamestnancom múzea na Carntone za to, že mi sprístupnili svoj bohatý archív, a to najmä Joanne Stephensovej a Elizabeth Trescottovej za trpezlivosť, s akou odpovedali na moje nekonečné otázky. Moja vďaka patrí aj Davidovi Dotymu, prapraprapravnukovi kapitána Rolanda

Warda Jonesa, príslušníka konfedačnej armády a posledného pacienta Carntonu – a jednej z hlavných postáv románu –, za to, že sa so mnou podelil o súkromnú históriu svojej rodiny vrátane ľúbostných listov Rolanda a Lizzie. David, vďaka vašim telefonátom, emailom a fotografiám, ktoré ste mi poslali, je táto kniha oveľa bohatšia. Ďakujem vám.

Napokon sa chcem poďakovať aj vám, milí čitatelia, že ste mi venovali svoj čas. Je to dar, ktorý si nesmierne vážim a nikdy nepovažujem za samozrejmú. Snáď sa jedného dňa stretneme na statku Carnton. Keď budete kráčať po posvätnnej pôde bojiska alebo sa prechádzať miestnosťami a chodbami Carntonu a uvidíte drevenú dlážku, na ktorej aj po stopäťdesiatich rokoch vidno krvavé stopy tej osudnej novembrovej noci, verím, že aj vy si začnete ešte viac vážiť obeť, ktorú priniesli priami účastníci týchto udalostí – muži a ženy, z ktorých väčšina ostane pre nás neznáma.

Niektorých z nich však poznáme. A toto je ich príbeh.

S láskou

KAPITOLA PRVÁ

30. novembra 1864
statok Carnton
Franklin, Tennessee
21 míľ južne od Nashvillu

„**A**toto, deti, je kresba pyramíd v egyptskej Gíze, čo je veľmi ďaleko od Franklinu.“ Lizzie postrehla v očiach malej Hattie nadšenie. To nechýbalo ani na tvári jej sesternice Sallie, ktorá prišla na návštevu z Nashvillu. Iba sedemročný Winder namrzene hľadel von oknom.

„V tejto pyramíde,“ stíšila hlas Lizzie, „je pochovaný mocný egyptský faraón, totiž kráľ, a jeho manželka. Je v nej veľa tajných miestností.“

Winder sa náhle otočil: „Tajné miestnosti?“

Prikývla. „Archeológovia nedávno objavili nové priestory v hornej časti pyramídy. Boli tam ukryté celé stáročia. Obzri si túto kresbu...“

Kým pokračovala vo výklade, šibla očkom na hodiny na stole. Tempy by mala každú chvíľu priniesť deťom desiatu. Vánok pripomínajúci letné mesiace zamával záclonami na francúzskom okne vedúcom na balkón, teplé slnečné lúče vábili vyjsť von. Čo keby využili krásne počasie a na popoludňajšie vyučovanie vyšli

pod korunu maklury, čo rastie pred domom? Po toľkých dažďových a chladných týždňoch bolo príjemné počasie vítanou zmenou. Najmä na konci novembra.

O chvíľu neskôr začula na schodoch Tempine kroky. „Ďakujem, že ste ma tak pozorne počúvali. A za vaše výborné otázky, dievčatá. A teraz občerstvenie!“

Tempy dvakrát zaklopala, potom vstúpila. „Ránko, deti!“

Winder zoskočil zo stoličky. „Čo to bude dnes, Tempy?“

Lizzie si odkašľala a prísne naňho pozrela.

„Chcel som povedať... ďakujeme, Tempy, za to, čo si nám nachystala,“ opravil sa, no neprestal naťahovať krk, aby zistil, čo sa nachádza na tácke.

Tempy naňho žmurkla a položila tácku na stôl. „Dnes som vám napiekla škoricové osie hniezda, mladý pán. No tak, ponúknite sa. A dajte si k nim aj pohár mlieka.“ Kývla na dievčatá a spoločne sa pustili do jedla. Nato vybehli na balkón s výhľadom do prednej záhrady. „Slečna Cloustonová, aj vám som jedno priniesla.“

Lizzie si vzala osie hniezdo, odhryzla si, povzdychla a na chvíľku privrela oči. Ešte teplé pečivo so sladučkou maslovou polevou sa priam rozplývalo na jazyku. „Och, Tempy, dnes sa ti obzvlášť vydarili. Ďakujem.“

„S radosťou, madam.“ Tempy šibla pohľadom na glóbus na stole a pokrútila hlavou. „Pozrite sa na všetky tie krajiny! Človeku nejde do hlavy, ako môžu skutočne dakde jestvovať.“

Lizzie v jej hlase postrehla niečo veľmi blízke túžbe. Už viackrát si všimla, ako si Tempy ukradomky obzerá glóbus, hoci doteraz vždy bez akejkoľvek poznámky. Opatrne otočila glóbus tak, aby ho nezašpinila prstami zalepenými polevou, a ukázala jej Severnú Ameriku a Tennessee. „My sme tu. A tuto,“ znovu otočila zemeguľu a ukázala na severovýchodný cíp Afriky, „sú pyramídy.“ Ukázala jej obrázok a stručne zhrnula to, čo učila deti. „V krajine, ktorá sa volá Egypt.“

Tempy si ju neveriacky premerala: „Snáď mi nechcete povedať, že v tomto tu je pochovaný dajaký nóbl kráľ?“

Prikývla: „Spolu s kráľovnou.“

„Hm... na tej guli to nevyzerá ďaleko, ale cesta tam by nám asi trvala veľmi dlho.“

„Áno, dosť dlho. A museli by sme zdolať oceán.“ Lizzie nakreslila neviditeľnú čiaru vedúcu od Tennessee cez Atlantik až kamsi ku Gíze.

„Náš dobrotivý Pán stvoril taký ohromný svet!“ pokrútila hlavou Tempy. „Ktovie, ako mu to všetko zišlo na um.“

Lizzie posunula prst kúsok doprava, lebo vedela, že to Tempy poteší. „Vidíš toto malé územie?“

Tempy prižmúrila oči. „Áno, madam. Len tak-tak.“

„To je Palestína. Ten kúsok sveta, kde sa narodil Pán Ježiš a kde býval počas svojho pozemského života.“

„Pa-les-tí-na,“ pomaly slabikovala Tempy a slovo dvakrát zopakovala, akoby chcela na perách zacítiť jeho chuť. „Vraj pochádzal z Betlehema.“

„Správne,“ prikývla Lizzie. „Je tam aj Betlehem.“

Tempy si dlho prezerala to miesto na glóbusu a potom po ňom prešla hrčovitým prstom. Na tvári sa jej zračil ohromený výraz. Nebolo to po prvý raz, čo Lizzie pocítila výčitky svedomia.

Tempy podľa vlastných slov slúžila na Carntone ako kuchárka McGavockovcov takmer celú večnosť. Lizzie sa jej už dávno chcela opýtať na život na statku. Na vojnu. Na to, aké to je byť poslednou otrokyňou v dome, keďže plukovník McGavock pred tromi rokmi poslal ostatných štyridsiatic troch otrokov na juh, ďaleko z dosahu unionistickej armády, ktorá by ich mohla oslobodiť.

Bola si istá, že Tempy by určite využila príležitosť naučiť sa čítať, ale také niečo bolo protizákonné. Aspoň tu na Juhu. Zrušenie otroctva, ktoré už takmer pred dvomi rokmi vyhlásil prezident Lincoln, nespôsobilo v tomto smere výraznejšiu zmenu, preto jej Lizzie doučovanie nikdy nenavrhol. A za tých osem rokov, čo žila a pracovala na Carntone, sa Tempy ani raz nezverila so svojimi názormi na otroctvo. Nikdy na to nenabrala odvahu. Koniec koncov, otroctvo nebolo témou, o akej by mala diskutovať „slušne vychovaná“ dáma. A už vonkoncom nie s otrokyňou.

Čo by sa zmenilo, keby jej aj prezradila svoj názor? Nič. Potlačila povzdych. Je iba guverniantka, nie statkárka. Nemôže voliť. Nemá ani vlastnú domácnosť – zatiaľ. Jej názor nič nezaváži. Keby ho vyjadrila, iba by tým vrazila klin medzi seba a McGavockovcov, a to bol vzťah, na ktorom jej priveľmi záležalo. Prílišná otvorenosť by ju mohla stáť miesto a to si nemohla dovoliť, najmä nie teraz počas vojny. Aj napriek tomu sa za svoje dôvody hanbila.

Sem-tam sa v duchu spytovala, či predsa len nemala odísť na sever, keď jej to pred rokmi napadlo. Našla by si miesto v nejakej rodine v Bostone alebo vo Philadelphii. To by však znamenalo opustiť rodinu, priateľov a všetko, čo doteraz poznala. A tak zostala a pokúšala sa nemyslieť na to, čo nemohla zmeniť.

„Učíte deti o všetkých týchto miestach, madam?“ Tempy letmo pozrela na glóbus.

„Snažím sa. Ale keď je vonku pekne, mám čo robiť, aby som udržala ich pozornosť.“

„Takéto dni neprichádzajú často. A už vôbec nie v túto ročnú dobu.“

Lizzie si z kútikov úst zotrela zvyšky polevy a potom stíšila hlas, keďže dvere na balkón boli otvorené: „Napadlo mi, že ich vezmem von, aby sme si užili trochu slniečka.“

„Ak chcete, madam, prestriem vám na piknik a môžete obedovať vonku.“

„To je výborný nápad!“ prikývla. „Použijem to ako odmenu, aby som ich prinútila dávať pozor.“

Prísľub stolovania pod holým nebom zabral ako zaklínadlo. Deti po chutnom obede bez šomrania pomohli upratať. Winder so svojou roztopašnou povahou potreboval, samozrejme, trošku pobádania. Len čo ho však o to požiadala, priložil ruku k dielu. Lizzie sedela na deke vedľa Sallie, kým sa Winder s Hattie naháňali v tieni veľkej maklury. Náhle poznanie, ako ich má rada, ju celkom prekvapilo. Hattie videla po prvý raz ako dievčatko, keď mala sotva dva rôčky. A s Winderom je od narodenia. Oblúbila si ich, akoby boli jej vlastné.

Hrejivý pocit v jej vnútri razom ochladol. Ak Pán Boh dá, jedného dňa budú mať aj oni s Townym vlastné deti. Myšlienky na Townyho sprevádzali pocity viny, ale ako vždy aj tentoraz sa ich pokúsila potlačiť. Koniec koncov, ženy sa vydávajú z rôznych dôvodov – pre peniaze a prestíž, pre sociálne postavenie a pocit bezpečia. Je azda veľmi zlé, ak sa chce vydať preto, aby mala deti?

Skúmavo si prezerala holý prstenník ľavej ruky a premýšľala nad tým, čo jej Towny napísal minulý mesiac. Keď sa najbližšie stretnú, píše, daruje jej niečo výnimočné. Napadlo jej, či to nebude prsteň jeho matky. Keďže jeho matku Marlene poznala – nech jej Pán Boh dá večnú slávu –, tá predstava sa jej páčila. Ale keďže poznala Townyho rodičov a to, akí si boli blízki, dúfala, že ak jej Towny plánuje dať matkin prsteň, dokáže mu, že je ho hodna.

Bude úžasné znovu ho vidieť po toľkých mesiacoch. Zmenil sa? Zmenila sa vari ona? Ochabol jeho zámer oženiť sa s ňou? Zamýšľala sa niekedy nad ich spoločnou budúcnosťou tak ako ona? Lístie zašumelo v teplom povetrí a Lizzie skontrolovala hodinky pripevnené retiazkou na košeli. Bolo neskoršie, ako si myslela. Odviedla deti späť do učebne na poschodí a vo chvíli, keď zatvárala dvere, kútikom oka si všimla Tempy.

„Prišiel vám list, madam. Od toho vášho poručíka Townsenda.“ Podala jej ho. „Dúfam, že je v poriadku. Je to taký dobrý muž.“

Jej poručík Townsend. Tempy ho tak volala už niekoľko mesiacov, ale Lizzie to stále pripadalo čudné. „Ďakujem, že si mi ho priniesla. A áno, je to dobrý muž.“ Skontrolovala pečiatku na obálke. Dátum spreď týždňa. Doručenie bolo tentoraz rýchle. Ktovie, kde sa práve nachádza.

„Bude vám dobrým manželom, madam.“

„Áno, bude,“ prisvedčila Lizzie. Sama na to často myslela.

Tempy naklonila hlavu a premerala si ju spôsobom, akým to občas mala vo zvyku. Spôsobom, ktorý v Lizzie vyvolával otázku, či jej náhodou nečíta myšlienky. Ba čo viac, premýšľala, či si je vôbec sama vedomá všetkého, čo sa jej preháňa hlavou.

„Tak nech vám spraví radosť.“ Tempy sa mierne uklonila a odišla.

Lizzie zatvorila dvere; obálku položila na kraj stola. Zatiaľ bude musieť počkať. Prvá hodina, počas ktorej si zopakovali gramatiku, ubehla rýchlo. Nasledovalo písanie. Hattie a Sallie mali krásny rukopis, zato písmo neboráčika Winderera skôr pripomínalo mačací škrabopis. Lizzie sedela vedľa neho, kým si s námahou precvičoval každé písmeno. Keď bol hotový, zašepkala „výborne“ a rozstrapatila mu vlasy. Rada im dávala náročné úlohy. Neskôr sa venovali počtom. Na tabuľku napísala niekoľko príkladov na sčítavanie a každé z detí malo vyriešiť dva alebo tri z nich. Počty boli Winderovým obľúbeným predmetom a Lizzie mala radosť z toho, že v nich vyniká. Nakoniec im zadala úlohy, ktoré mali riešiť samostatne, a načiahla sa po Townyho liste.

Otvorila obálku. Skrývala iba jeden hárok papiera. Letmo stránku prebehla a vytreštila oči. Towny bol síce stručný, ale nechodil okolo horúcej kaše; práve naopak. Cítila, ako jej do líc stúpa rumenec.

*Najdrahšia Lizzie Beth,
odpočítavam dni, keď Ťa znovu uvidím, a úprimne dúfam, že ich nebude mnoho. V ostatných dňoch sa mi o Tebe často sníva a tie sny sú natoľko živé, až Ťa takmer cítim vedľa seba. Keby som povedal, že sa už neviem dočkať, kedy sa vezmeme, bol by to iba slabý odvar mojich vrúcnych citov. Bolo by to ako povedať, že letá v Tennessee sú mierne, ale obaja vieme, ako horúco tam býva. Ani letná horúčava sa nedá porovnať s ohňom, čo ma spaľuje láskou k Tebe, a mám pocit, že s každým dňom narastá.*

Zdvihla hlavu, aby sa uistila, že sa na ňu deti nedívajú. Potom si uvedomila, aké je to hlúpe. Ako by im pohľad na ňu mohol prezradiť obsah listu? Prstami žmolila golier košeľe a pokračovala v čítaní.

Tuckerovu brigádu prevelili ešte viac na juh, verím však, že sa čoskoro vrátíme do Franklinu. Snáď na jar. Chceme, aby sme sa vzali čo najskôr, Lizzie. Veľmi po tom túžim a dúfam, že aj Ty. Prepáč mi toľkú stručnosť, ale musím list poslať skôr, ako odtiaľto odídeme. Pozdrav, prosím, odo mňa McGavockovcov a deti. Ak stretneš môjho otca, odkáž mu, že som v poriadku a že bojujem za jeho milovanú vlasť, ale že mi chýba domov a všetko, čo je mi tam drahé. Predovšetkým Ty, moja najdrahšia Lizzie.

S láskou

Towny

Akékoľvek pochybnosti o tom, či si svadbu nerozmyslel, stratili význam. Townymu sa opäť podarilo prekvapiť ju. Naposledy ho videla v januári, keď ju požiadal o ruku. Tvrdiť, že aj vtedy bola prekvapená, je slabé slovo. Spoločne sa vracali z mesta, kde boli navštíviť jej rodinu; zhovárali sa o vojne a o tom, ako si vybavil priepustku domov. Zrazu sa k nej otočil a vzal jej ruky do dlaní.

„Viem, že tá to možno zaskočí, Lizzie, ale už dlhšie nad tým uvažujem. Myslím, že som sa do teba zaľúbil v ten deň, keď som ťa prvý raz zbadal na trhovisku. Vlasy si mala vyčesané do dvoch vrkočov a jedla si pelendrek. Keby som nebol urobil salto, ani by si si ma nebola všimla.“ Tvár mu omladil chlapčenský úškrn. „Viem, že sa nám bude spolu dobre žiť. Poznáme svoje silné aj slabé stránky, čo je oproti väčšine párov veľká výhoda. Prosím, povedz, že sa za mňa vydáš! Aspoň nad tým popremýšľaj.“

Súhlasila a potom zašla za matkou po radu, len aby zistila, že Towny už požiadal jej otca o dovoľenie, a on mu s radosťou vyhovel. Jej rodičia sa veľmi tešili. Keď sa na to pozrela z praktického hľadiska, uvedomila si, že Towny má pravdu: skutočne sa poznajú veľmi dobre. Obaja majú dvadsaťosem, čo znamená, že už dávno premeškala správny čas na vydaj. Nikto iný ju o ruku nepožiadala a nemala dôvod nazdávať sa, že sa to zmení. Najmä teraz počas vojny, ktorá si vyžiadala životy toľkých mužov.

Ale skutočný dôvod, pre ktorý Townymu povedala áno – dôvod, s ktorým sa mu nezdôverila –, v nej vyvolával pocit pokrytectva. Túžila po vlastných deťoch a vedela, že jej čas čoskoro vyprší. Dľaňou si pohladila brucho. Hattie a Winder o chvíľu vyrastú a ona sa bude musieť presťahovať do iného domu, kde bude opäť vychovávať cudzie deti. Alebo sa stane bremenom pre vlastných rodičov. A tak... povedala áno.

Townyho má skutočne rada. Dokonca môže čestne vyhlásiť, že ho ľúbi. Hoci možno nie tak, ako si odjakživa predstavovala lásku k mužovi. Ale láska sa môže zrodiť aj z priateľstva. Aspoň tak jej to hovorili. A Blake Rupert Townsend – alebo Towny, ako ho prezývala, keď boli ešte deťmi – bol odnepamäti jej najlepším priateľom. A tak mu dala sľub. Bola presvedčená, že bude dobrým manželom. Nikdy jej však nenapadlo, že bude jej manželom.

List vložila späť do obálky a skontrolovala čas. Na dokončenie úloh nechá deťom ešte päť či desať minút a medzitým zájde do Winderovej izby po knižku, ktorú tam nechala. Zaumienila si, že večer pred spaním im z nej začne čítať. Odkladala si ju práve na túto časť roka.

„Slečna Cloustonová,“ ozvala sa Sallie vo chvíli, keď Lizzie už-už zatvárala dvere.

„Áno, srdiečko?“

„Pomôžete mi s týmto?“ ukázala na tabuľku.

„Pomohli by ste mi s týmto, prosím?“ nežne ju opravila Lizzie. „Áno, pomôžem ti, ale budem rada, ak sa to najskôr pokúsiš vyriešiť sama. Ak na to pôjdeš správne, poradím ti, čo ďalej. A pokojne môžeš uvažovať nahlas, ak ti to pomôže.“

Pohladila Sallie po dlhých plavých vlásokoch a povzbudivo prikývla. Potom vzala do prstov prameň rovnako dlhých zlatých vlasov porcelánovej bábičky Clary, ktorú si dievčatko nosievalo všade so sebou. Sallie sa pousmiala a zahĺbila sa do rátania, pričom si potichu šeptala. Po tom, čo sa počet unionistických jednotiek v Nashville zvýšil, poprosili Sallini rodičia McGavockovcov, či by ich dcéru na pár dní neprichýlili, aby bola od bojov čo najďalej.

Lizzie prijala ďalšiu žiačku s radosťou, a keďže Hattie a Sallie boli sesternice, tešili sa z každej spoločne strávenej chvíle.

Sallie dopočítala príklad a zdvihla hlavu.

„Výborne!“ zašepkala Lizzie a dievčatku sa rozžiarili očka. „Vidíš, stačilo si iba nahlas hovoriť, čo robíš, a vyriešila si to celkom sama. Skús dopočítať aj zvyšok, ja sa hneď vrátim.“

Lizzie zatvorila dvere, ale chvíľku počkala, aby sa uistila, že Winder nezačal do dievčat dobiedzať, ako to mal občas vo zvyku, keď vyšla z učebne. Zavládlo však blažené ticho a ona si vzdychla. Práve pre takéto dni sa vyplatí byť guvernankou.

Cestou do Winderovej izby na opačnom konci chodby si spomenula, že na zábradlí verandy nechala prevesenú deku, ktorú používali počas pikniku. Najlepšie bude ju hneď odložiť. Keď zišla na prízemie, začula odbíjanie hodín. Dve. Dnes by mohli vyučovanie ukončiť skôr a ísť sa poprechádzať k riečke Saw Mill Creek alebo zísť do mesta a v obchode si kúpiť cukríky, tie, čo predávajú po cente za kus. Mohli by sa zastaviť na krátku návštevu u jej rodičov a...

Vtom sa prudko otvorili dvere a Lizzie zmeravela. Srdce jej od vzrušenia takmer zabudlo biť. Vstúpil vojak. Podľa uniformy generál. Na krátky okamih zastal, pozrel sa smerom k schodisku a vykročil.

„Smiem vám nejakú pomôcť, pane?“ Nepoznala ho, hoci jej pripadal povedomý.

Bez jediného slova, ba dokonca bez toho, aby na ňu čo i len pozrel, začal stúpať po schodoch. Lizzie nazrela do vedľajšej miestnosti, či nezbadá plukovníka alebo pani McGavockovú, nikto tam však nebol. A tak muža nasledovala. Vyšiel na poschodie, zaváhal a potom vošiel do hostovskej izby. Otvorenými dverami vyšiel na balkón, ktorý sa tiahol po celej dĺžke zadnej steny domu, a zastal v jeho severozápadnom rohu, uprene hľadiac do diaľky.

Lizzie stála v hostovskej izbe a netušila, čo si počať. Strachovala sa o bezpečie detí, tým však očividne nič nehrozilo. O čo tomu mužovi ide? Len tak si vojsť do cudzieho domu! Bez dovolenia.

Ba dokonca bez pozdravu! Možno pozná plukovníka alebo pani McGavockovú, ale predsa... na slušné správanie by sa nemalo zabúdať.

Sekundy ubiehali. Napokon podišla k oknu a vyzrela von, aby zistila, na čo sa muž díva. Srdce sa jej rozbúšilo ako mohutný zvon.

Okolo domu Carterovcov, sotva míľu od Carntonu, sa začali zhromažďovať jednotky unionistickej armády. Tisícky vojakov. Nikdy predtým nevidela toľko vojakov pohromade. Vyšla na balkón, aby mala lepší výhľad. Spolu s pani McGavockovou videli v ten deň dopoludnia niekoľko stoviek modrokabátnikov pochodujúcich po Columbia Pike. Na tom nebolo nič nezvyčajné, veď v uplynulých troch rokoch unionistická armáda tu a tam okupovala mesto Franklin a už takmer na začiatku vojny obsadila Nashville. Obidve, ona i Carrie McGavocková, sa jednoducho domnievali, že vojaci sú na ceste práve tam. Alebo do neďalekej pevnosti Fort Granger, predsunutej armádnej základne vzdialenej asi dve míle. Ale to, čo Lizzie videla teraz...

Prečo je tu toľko vojakov? A čo tu vlastne robia? Vyzeralo to, akoby stavalí akési opevnenie polkruhového tvaru kúsok južne od domu Carterovcov. Dúfala, že Fountain Carter a jeho rodina sú v poriadku. Čosi sa zalesklo v slnečnom svetle, preto podišla o niekoľko krokov bližšie, no vzápätí zastala. Dokonca aj bez ďalekohľadu videla, že na kopci je rozostavených niekoľko kanónov.

Generál sa znenazdajky otočil a s vážnou tvárou sa vrátil do domu. Lizzie kráčala za ním na prízemie. Muž vyšiel otvorenými dverami, zbehol z verandy a vysadol na žrebca. Zastala vo dverách a sledovala, ako cvála smerom na juh.

„To bol vojak?“ začula za sebou. Otočila sa a uvidela Tempy s piknikovou dekou v rukách.

„Áno. Ale netuším, kto to bol. Nepredstavil sa mi. Jednoducho napochodoval dnu a ani sa neunúval zaklopať!“

Ozvali sa kroky; z kancelárie vyšiel plukovník McGavock.

„Čo tu robil generál Forrest?“ opýtal sa.

„Generál Nathan Bedford Forrest?“ odvetila Lizzie.

Keď prikývol, zabehla pohľadom na polia, kde jazdec zmizol. Nečudo, že jej pripadal povedomý. Jeho tvár videla v novinách mnohokrát. „Netuším, pán plukovník. Jednoducho vstúpil do domu, vyšiel na poschodie, vyzrel z balkóna a odišiel. Za celý čas nepreriekol ani slovko. Viem však, na čo hľadel. Okolo Carterovho domu sa zhromažďujú jednotky unionistickej armády. Je ich oveľa viac, ako sme videli s pani McGavockovou ráno.“ Podvedome stišila hlas pre prípad, že by ich začuli deti. „Vyzera to tak, že rozostavujú delá.“

Plukovník prižmúril oči a zamieril na poschodie. „Nech deti zostanú celé popoludnie v dome, slečna Cloustonová. A nech sa venujú štúdiu.“

„Samozrejme, pane.“ Vymenila si pohľad s Tempy.

Román, ktorý chcela priniesť z Winderovej izby, nechala na neskôr a vrátila sa do učebne. Deťom nakázala otvoriť si čítanky a na stoličke sa otočila tak, aby videla von oknom. Pred domom sa však nedialo nič mimoriadne.

„Hattie a Sallie, otvorte si, prosím, čítanky na strane sedemnást. Winder, ty na strane osem. Začnite si čítať, ja vám zatiaľ skontrolujem príklady.“

Dostala sa asi do polovice Hattinej práce, keď si uvedomila, že už päť minút civie na ten istý príklad. Nedokázala sa sústrediť. Čo robí toľko vojakov pri dome Carterovcov?

Ktosi zaklopal a Lizzie nadskočila. Otvorili sa dvere; do miestnosti vošla pani McGavocková. Lizzie vstala. Jej zamestnávateľka prichádzala na vyučovanie zriedkavo.

„Je všetko v poriadku, pani McGavocková?“

Odpoveď vyčítala z jej zamračeného pohľadu. Pani McGavocková potichu pozdravila deti a potom Lizzie nenápadne pokynula, aby za ňou vyšla na balkón. Lizzie poslúchla a po druhý raz v ten deň jej úzkosť zovrela srdce. Sotva dve míle od nich sa hmýrilo obrovské more sivých uniforiem. Muži, už zjavne rozdelení do divízií, sa s veľkými vlajkami valili vlna za vlnou. Lizzie sa zrýchlil tep.

Pozrela sa smerom k domu Carterovcov, ale z miesta, kde stála, nič nevidela. „Istotne si už všimli, že na nich čaká unionistická armáda.“